

# Студијски програм просторно планирање

## Зашто изабрати студиј просторног планирања?

Изабрати будуће занимање једна је од најважнијих одлука у животу сваког човјека. Као мисаоно и креативно биће човјек жели кроз изабрано занимање исказати своје склоности и таленат. Млади људи очекују да им студиј омогући проширивање теоријских знања, развијање практичних вјештина и креативности. Очекују да им изабрана професија омогући личну егзистенцију, успостављање друштвених веза, омогући утицај на развој друштва, лично позиционирање.

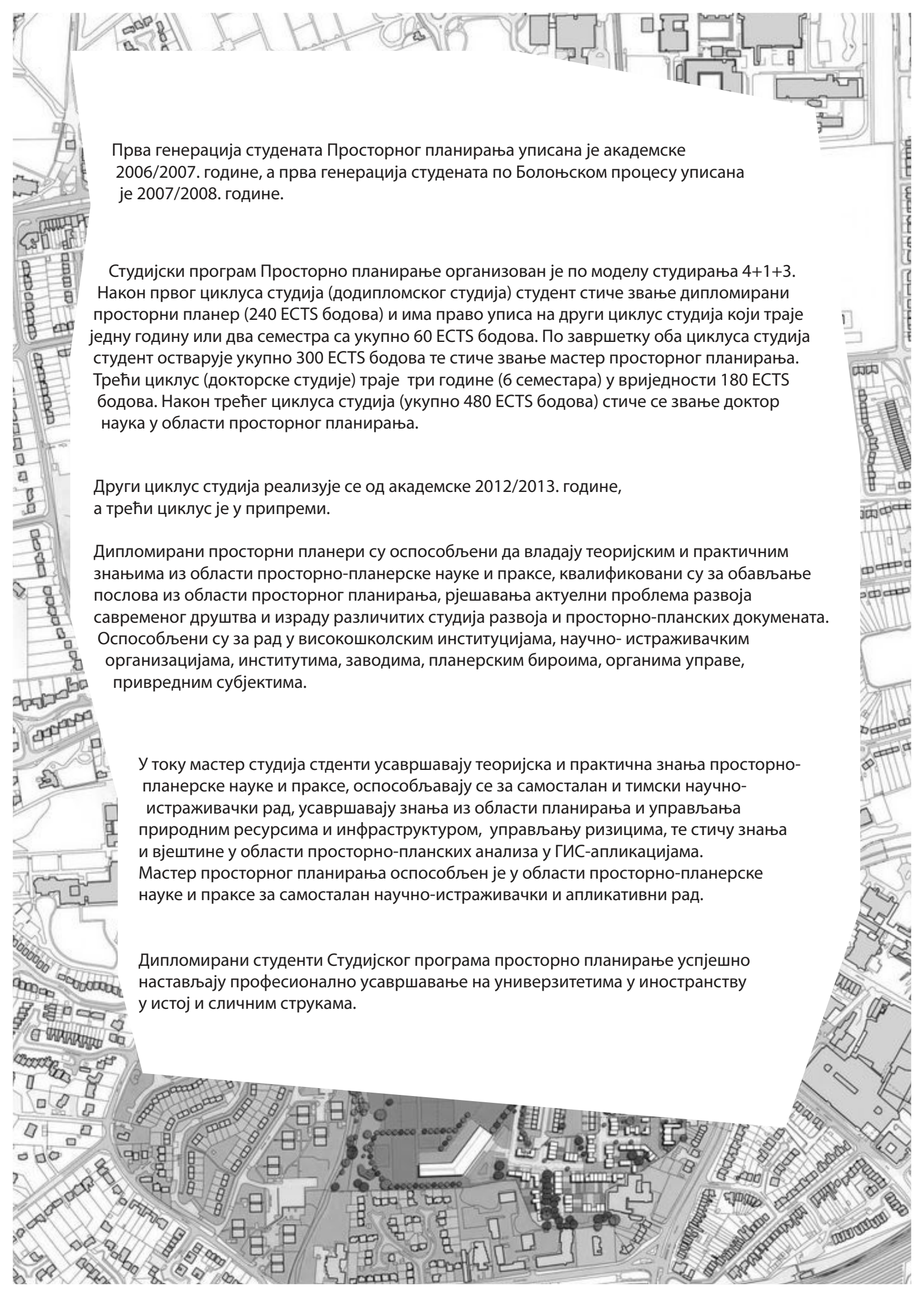
## Зашто би избор неког младог човјека могао бити баш студиј просторног планирања?

Просторно планирање припада геонаукама. На нашим просторима нема дугу традицију, што отежава његову препознатљивост међу другим професијама. За разлику од других струка просторно планирање синтезно прати кључне проблеме развоја савременог човјечанства. Теоријска мисао у просторном планирању, како у Републици Српској тако у Европи, прати потребе праксе и ескалирање бројних проблема регионалног и националног развоја. Сложени друштвени процеси, преструктурирање националних привреда, криза природних ресурса, технолошки развој, динамика демографских промјена и кретања на регионалном и глобалном нивоу намећу потребу планског приступа геопростору у циљу рационалног управљања националним ресурсима, инфраструктурног повезивања, успостављања сарадње и интегрисања у развојне токове европског друштва и привреде.

Потребе за кординацијом јавних инвестиција, рационализацијом природних ресурсима, превладавања регионалних разлика у достигнутом степену развоја, смањивање еколошких ризика, одрживост животне средине и културног наслеђења, у циљу националног развоја и подизања конкурентности у региону, захтијевају системски приступ изучавању и планирању националног простора. Успостављање законског и институционалног оквира планирања отвара перспективу развоју просторног планирања на националном, регионалном и локалном нивоу.

Израда просторно-планске документације, стратегија просторног развоја и планова опште и посебне намјене је на почетку. У домену просторног планирања постоје велике потребе које захтијевају стручне кадрове и професионалан приступ кроз рад стручних институција. Тиме се просторном планирању отвара могућност да са другим струкама учествује у изради планских докумената стратешког значаја за развој Републике Српске од локалног до националног нивоа.





Прва генерација студената Просторног планирања уписана је академске 2006/2007. године, а прва генерација студената по Болоњском процесу уписана је 2007/2008. године.

Студијски програм Просторно планирање организован је по моделу студирања 4+1+3. Након првог циклуса студија (додипломског студија) студент стиче звање дипломирани просторни планер (240 ECTS бодова) и има право уписа на други циклус студија који траје једну годину или два семестра са укупно 60 ECTS бодова. По завршетку оба циклуса студија студент остварује укупно 300 ECTS бодова те стиче звање мастер просторног планирања. Трећи циклус (докторске студије) траје три године (6 семестара) у вриједности 180 ECTS бодова. Након трећег циклуса студија (укупно 480 ECTS бодова) стиче се звање доктор наука у области просторног планирања.

Други циклус студија реализује се од академске 2012/2013. године, а трећи циклус је у припреми.

Дипломирани просторни планери су оспособљени да владају теоријским и практичним знањима из области просторно-планерске науке и праксе, квалификовани су за обављање послова из области просторног планирања, рјешавања актуелни проблема развоја савременог друштва и израду различитих студија развоја и просторно-планских докумената. Оспособљени су за рад у високошколским институцијама, научно- истраживачким организацијама, институтима, заводима, планерским бироима, органима управе, привредним субјектима.

У току мастер студија студенти усавршавају теоријска и практична знања просторно-планерске науке и праксе, оспособљавају се за самосталан и тимски научно-истраживачки рад, усавршавају знања из области планирања и управљања природним ресурсима и инфраструктуром, управљању ризицима, те стичу знања и вјештине у области просторно-планских анализа у ГИС-апликацијама. Мастер просторног планирања оспособљен је у области просторно-планерске науке и праксе за самосталан научно-истраживачки и апликативни рад.

Дипломирани студенти Студијског програма просторно планирање успјешно настављају професионално усавршавање на универзитетима у иностранству у истој и сличним струкама.

## О нашим бившим студентима



Марјан Марјановић дипломирао је 2014. године на Студијском програму просторно планирање. Добитник је стипендије из Фонда „Др Милан Јелић“. Такође, био је ангажован у Студентској организацији ПМФ-а, Студентском парламенту и Сенату Универзитета у Бањој Луци. Своје школовање наставља у Београду гдје успјешно завршава мастер студије из просторног планирања 2015. године. Након тога, Марјан уписује мастер студије из европског просторног планирања и школује се на Radboud University (Холандија) и Blekinge Institute of Technology (Шведска). Аутор је 12 научно-стручних радова, а учествовао је на 17 научних и стручних конференција. Тренутно ради на пројектима прекограничне сарадње као консултант у компанији Т33 из Анконе (Италија).

О просторном планирању Марјан каже:

„Значај просторног планирања као виталне институције друштва јесте у томе што представља одговор на потребу за интегралним развојем простора. Међутим, питање које је често присутно, а нарочито данас, у свјетлу доминантног неолибералног дискурса у економији и политици, јесте да ли је планирање прави одговор. Студирајући просторно планирање сусрео сам се са много више питања него што сам добио одговора – сваки је водио ка новим питањима. Али у томе и јесте снага планирања, константно сумњати и провјеравати релевантност и квалитет предложеног рјешења. Непрестано се питати да ли смо планирањем одговорили на проблеме друштвеног развоја, јер само тако можемо добити (и остварити), нова сазнања и боља рјешења. Као резултат таквог приступа, просторно планирање се модификује, прилагођава и унапређује. Зато, основни циљ једног студента просторног планирања није да „научи планирати“, него да научи пратити развојне процесе, препознавати проблеме и размишљати о рационалном и одрживом планирању простора, односно да разумије задатке просторног планирања.“

Андреа Миклавчић дипломирала је на Студијском програму просторно планирање 2013. године. Исте године одлази у Аустралију гдје уписује Sydney Ultimo TAFE, Certificate IV in Surveying and Spatial Information Services а потом и Diploma of Surveying у трајању од двије године. Тренутно ради као геодетски техничар, а има циљ да дипломира и стекне звање инжењера геодезије.

„Диплома просторног планера ми свакодневно помаже да разумијем друштвено-економске процесе као и географске предиспозиције сваког простора у којем се нађем. Сматрам да је планирање основа уравнотеженог развоја и да школовањем стручног кадра улажемо у просперитетну будућност генерација које долазе.“



Марко Кнежевић, прва генерација просторних планера. Дипломирао је 2011. године. Мастер студије из просторног планирања уписао је ПМФ-у Универзитета у Бањој Луци 2015. године. Након дипломирања запослио се на Институту за грађевинарство „ИГ“ Бања Лука као сарадник из области просторног планирања, а тренутно је руководилац сектора за просторно планирање при Институту. Учествовао је на изради стратешких и спроведбених докумената просторног уређења на територији Републике Српске и Федерације БиХ.



О основном задатку просторног планирања Марко каже:  
„Природу треба заштитити, али и ставити у функцију развоја, што је највећи изазов просторног планирања...“



Милана Радужковић дипломирала је на студијском програму за просторно планирање 2013. године. Своје даље школовање наставља на Пољопривредном факултету Универзитета у Новом Саду, гдје уписује мастер пејзажне архитектуре. Мастер завршава 2015. године и враћа се у Бања Луку. Запослена је у Ј.У. „Институт за урбанизам, грађевинарство и екологију Републике Српске“ као стручни сарадник у Центру за пројектовање, техничку контролу и надзор (Одјељење за просторно планирање и екологију). Милана је учествовала на изради стратешких и спроведбених докумената просторног уређења, чиме је потврдила своје знање стечено на претходним студијама. Сем тога, у оквиру институције у којој ради, Члан је радне групе за припрему међународних пројеката, члан тима за увођење и имплементацију система управљања квалитетом у складу са стандардима серије ISO 9001:2015; и координатор тима за успостављање Јединственог просторно-информационог система Републике Српске.

Миланина порука будућим студентима и младим људима је:  
“Шта год можеш да урадиш или сањаш да можеш, започни.  
У смјелости има генијалности, моћи и магије. Почни сада.” (Ј. В. Гете)